

Informe en relació amb el Projecte de decret sobre l'artesania alimentària a Catalunya

Es presenta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades el Projecte de decret sobre l'artesania alimentària a Catalunya, per tal que l'Autoritat emeti el seu parer al respecte.

El Projecte de decret s'estructura en 6 capítols, i consta d'un preàmbul, 35 articles, una disposició transitòria, una disposició derogatòria, una disposició final i dos annexos.

Examinat el Projecte, que no s'acompanya de cap altra documentació, tenint en compte la normativa vigent aplicable i d'acord amb l'informe de l'Assessoria Jurídica, s'informa del següent.

Fonaments jurídics

I

(...)

II

El Projecte de decret té per objecte definir els conceptes d'artesania alimentària i d'empresa artesana alimentària així com regular el sistema d'acreditació de l'artesania alimentària per a les persones físiques i les empreses alimentàries, el Diploma de Mestratge en artesania alimentària, el Premi a l'Artesania alimentària, el Registre d'Artesania alimentària a Catalunya, i la composició, funcions i funcionament de la Comissió d'Artesania alimentària (article 1).

S'identifiquen com a finalitats del projecte, entre d'altres, *Facilitar una informació correcta, veraç, adequada i suficient als consumidors per reconèixer les empreses artesanes alimentàries acreditades* (article 3.b) i *Reconèixer els artesans i les artesanes alimentàries que destaquin pels seus mèrits professionals en la matèria* (article 3.d),.

D'acord amb el contingut del projecte de decret la implementació i la tramitació dels diferents sistemes d'acreditació que regula, així com el Diploma de Mestratge, el premi a l'artesania i la creació i gestió del Registre d'Artesania alimentària comportarà el tractament d'un conjunt d'informació personal, que haurà d'adequar-se a les previsions del Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (RGPD) i de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD).

Es constata la manca de referències, ja siguin generals o més específiques, a la normativa de protecció de dades personals en el text analitzat. Si bé l'aplicabilitat del dret a la protecció de dades certament no depèn de la seva inclusió en el text normatiu.

Dit això, s'examinen, a continuació, de manera més concreta aquelles previsions del Projecte de decret que tenen especial incidència en el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal, perspectiva des de la qual s'emet aquest informe.

III

L'article 9 del projecte de decret regula el procediment d'atorgament del carnet de persona artesana alimentària i preveu que a la sol·licitud han de constar les *"dades d'identificació i de contacte de la persona artesana alimentària, de l'establiment alimentari on porta a terme l'activitat, i a més cal adjuntar documentació que acrediti el compliment dels requisits establerts a l'article 8.1 d'aquest Decret i una memòria explicativa de l'activitat artesanal exercida, que pot anar acompanyada de suport audiovisual"*.

L'article 12 del projecte de decret regula el distintiu d'artesania alimentària que *"pot sol·licitar qualsevol empresa que exerceixi una activitat d'artesania alimentària i que reuneixi els requisits establerts en aquest Decret"*. Aquest article preveu també que l'acreditació s'inscrigui en el Registre d'Artesania Alimentària de Catalunya.

Pel que fa al distintiu d'Artesania Alimentària, l'article 16 regula la informació que ha de contenir la sol·licitud, entre la qual:

"(...)

a) El nom o raó social de l'empresa alimentària, el seu número d'identificació fiscal (NIF/NIE), el seu nom comercial, si s'escau, l'adreça social i les dades de contacte (adreça postal, adreça electrònica, telèfon, xarxes socials).

b) El nom i cognoms, número d'identificació fiscal (NIF/NIE); adreça postal i electrònica i telèfon del seu representant legal.

c) La identificació de la persona artesana alimentària del seu àmbit que dirigeix el procés productiu.

(...)"

L'article 21 del projecte de decret regula el diploma de Mestratge en artesania alimentària que és *"un guardó que s'atorga a les persones que acrediten uns determinats mèrits de creativitat i coneixements en el camp de l'artesania alimentària en algun dels oficis inclosos en el llistat establert a l'annex 2 d'aquest Decret, que han exercit com a persones artesanes durant un període mínim de quinze anys, que disposin del carnet de persona artesana alimentària i que estiguin inscrites en el Registre d'Artesania Alimentària de Catalunya"*.

Cal tenir en consideració, que l'RGPD estén el seu àmbit de protecció a les dades personals enteses com tota informació sobre una persona física identificada o identificable (article 4.1 de l'RGPD).

Queden, doncs, excloses d'aquest àmbit de protecció les dades de les persones jurídiques, tal i com especifica el mateix RGPD, en establir que *"la protección otorgada por el presente Reglamento debe aplicarse a las personas físicas, independientemente de su nacionalidad o de su lugar de residencia, en relación con el tratamiento de sus datos personales. El presente Reglamento no regula el tratamiento de datos personales relativos a personas jurídicas y en particular a empresas constituidas como personas jurídicas, incluido el nombre y la forma de la persona jurídica y sus datos de contacto."* (Considerant 14)

Ara bé, aquesta protecció sí que abasta les dades dels empresaris individuals i dels representants de les persones jurídiques, el tractament dels quals s'ha d'efectuar d'acord amb la normativa de protecció de dades.

En la tramitació d'aquests distintius, guardons o carnets es preveu que l'OGE rep i revisa les sol·licituds presentades telemàticament i aporta a l'expedient *"la documentació necessària per valorar la sol·licitud i que la persona sol·licitant no hagi aportat en virtut de l'article 28 de la Llei 39/2015, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, per tractar-se de documentació que està ja en poder de l'Administració"*, (article 9.3, article 16.3 i article 22.4).

D'acord amb l'RGPD s'entén per responsable del tractament *“la persona física o jurídica, autoridad pública, servicio u otro organismo que, solo o junto con otros, determine los fines y medios del tratamiento”* (article 4.7 RGPD).

El projecte de decret atribueix a l'OGE la realització de determinades funcions en la tramitació del procediment que comporten el tractament de dades personals dels sol·licitants dels diferents reconeixements regulats en el projecte de decret. Des del punt de vista de la normativa de protecció de dades l'OGE tindrà la consideració de responsable del tractament d'aquestes dades, en la mesura que sigui l'ordenament jurídic el que li atribueixi aquesta funció sense que els òrgans responsables de l'atorgament del carnet, distintiu o guardó pugui decidir realitzar aquest tràmit per altres vies.

Un cop finalitzada aquesta fase de presentació de sol·licituds, el Departament competent en matèria d'artesanía alimentaria serà el responsable del tractament de les dades personals necessàries per a la tramitació del procediment i la posterior inscripció en el Registre d'Artesanía Alimentaria de Catalunya.

Aquests tractaments s'han d'adequar a les previsions de l'RGPD.

Pel que fa al procediment de recollida de les dades és important que es respectin els principis de transparència (articles 5.1.a) RGPD) i minimització de dades (article 5.1.c) RGPD). Així, cal tenir en consideració que, per aplicació del principi de transparència, caldrà facilitar al sol·licitant informació sobre les condicions i circumstàncies relatives al tractament de les dades, de manera concisa, transparent, intel·ligible i de fàcil accés (article 12 RGPD). En concret, caldrà facilitar-li tota la informació a què fa referència l'article 13 de l'RGPD.

Fer avinent que, per tal de facilitar el compliment d'aquest deure d'informació, l'LOPDGDD (article 11) ha previst la possibilitat de lliurar aquesta informació a l'afectat per capes o nivells.

Aquest mètode consisteix en presentar una informació “bàsica” (informació resumida) en un primer nivell, de manera que es pugui tenir un coneixement general del tractament, on s'indiqui una adreça electrònica o un altre mitjà on es pugui accedir de manera senzilla i immediata a la resta de la informació, i, en un segon nivell, oferir la resta de la informació addicional (informació detallada).

D'optar per aquesta via, cal tenir en consideració que la dita informació “bàsica” en el present cas haurà de comprendre la identitat del responsable del tractament, la finalitat del tractament i la possibilitat d'exercir els drets habeas data establerts als articles 15 a 22 de l'RGPD. I això tenint en compte que hi haurà un responsable del tractament diferent en cada una de les dues fases.

Així mateix, atès que es preveu que determinades dades no s'obtinguin del sol·licitant, sinó que les porti l'OGE consultant la informació en poder d'altres administracions, cal incloure en la informació bàsica també les categories de dades objecte de tractament i la font d'on procedeixen aquestes dades personals (article 11.3 LOPDGDD)

En aquest cas, cal informar, també de les consultes que es preveuen realitzar per obtenir les dades no aportades, de la possibilitat d'oposar-se a aquesta consulta o recopilació de dades en poder d'altres administracions (art 28.2 LPAC), així com de les conseqüències que se'n derivarien. A aquest efecte, es recomana incloure en el tràmit corresponent una casella que es pugui marcar en cas de voler oposar-se a aquesta consulta.

Respecte al principi de minimització de dades (article 5.1.c) RGPD), cal tenir present que les dades personals que es recullin han d'ésser adequades, pertinents i limitades al que és

necessari per assolir els fins que justifiquen el seu tractament i per tant s'haurà de limitar a la informació requerida per l'ordenament jurídic.

IV

L'apartat 8 de l'article 22 preveu que *“Un cop que s'hagi publicat al DOGC, la direcció general competent en matèria d'artesanía alimentària, d'ofici, ha d'inscriure la persona reconeguda amb el mestratge en el Registre d'Artesanía Alimentària de Catalunya”*.

En relació amb la publicació de la resolució del procediment amb la identificació de la persona que ha resultat guardonada, recordar el que disposa la disposició addicional setena de l'LOPDGDD que estableix uns criteris alhora d'identificar els interessats en les publicacions d'actes administratius, amb les dades del nom, cognoms i quatre xifres numèriques aleatòries del DNI, número d'identitat d'estranger, passaport o document equivalent.

De forma provisional, fins el moment en què els òrgans de govern i les administracions públiques competents aprovin disposicions per a l'aplicació de l'esmentada disposició addicional setena, les autoritats de protecció de dades han proposat de forma conjunta una orientació per a l'aplicació provisional de garanties de protecció de la divulgació del document nacional d'identitat, número d'identitat d'estranger, passaport o document equivalent dels interessats i, al tal efecte es va procedir a la selecció aleatòria d'un grup de quatre xifres numèriques que es publicaran per a la identificació dels interessats en les publicacions d'actes administratius.

Podeu trobar aquesta Orientació publicada al web de l'Autoritat: <https://apdcat.gencat.cat/web/contenut/01-autoritat/normativa/documentos/VAR-9-2019-orientacio-disposicio-addicional-7-cat.pdf>

V

Els articles 25 a 29 del projecte de decret regulen el Registre d'Artesanía Alimentària de Catalunya.

Aquest registre es va crear pel Decret 285/2006, de 4 de juliol, pel qual es desenvolupa la Llei 14/2003, de 13 de juny, de qualitat agroalimentària.

L'article 26 de projecte de decret estructura el registre en quatre seccions:

- “a) Secció primera: carnet de Persona artesana alimentària.*
- b) Secció segona: diploma de Mestratge en artesanía alimentària.*
- c) Secció tercera: premi a l'Artesanía alimentària.*
- d) Secció quarta: distintiu d'Empresa artesana alimentària.”*

Entre les dades que cal inscriure al Registre pel que fa al carnet de persona artesana alimentària, al Premi a l'Artesanía alimentària i al diploma de Mestratge, l'article 29.1 del projecte de decret estableix:

- “a) Secció del Registre.*
- b) Número de registre, dins de cada secció.*
- c) Ofici d'artesanía alimentària.*
- d) Dades generals de l'inscrit: nom i cognoms, DNI o NIF, domicili social i dades de contacte (e-correu, telèfon, pàgina web, xarxes socials).*
- e) Data vigent del reconeixement.*

- f) *Les modificacions introduïdes i la data en que s'han introduït, si s'escau.*
- g) *Data de la renúncia.*
- h) *Data de la revocació, si s'escau.*
- i) *En el cas del premi, si és premi o accèssit i la categoria de premi, si s'escau. ”*

En relació amb a les empreses artesanes que han obtingut el distintiu d'Artesania alimentària l'article 29.2 del projecte de decret preveu que cal inscriure:

- “a) El nom o raó social; número d'identificació fiscal (NIF/NIE); nom comercial (si s'escau); adreça social; adreça postal i electrònica i altres dades de contacte (telèfon, pàgina web, xarxes socials) de l'empresa.***
- b) El nom i cognoms, número d'identificació fiscal (NIF/NIE), adreça electrònica i telèfon del seu representant legal.***
- c) L'adreça del/s establiment/s d'elaboració de productes alimentaris.***
- d) La identificació de la persona artesana alimentària responsable del procés artesanal alimentari de l'empresa artesana alimentària acreditada (nom i cognoms i número de carnet de persona artesana alimentària).***
- e) La data d'acreditació.***
- f) Les modificacions introduïdes i la data en la qual s'han introduït.***
- g) La data de la renúncia a l'acreditació per gaudir de l'adhesió com a empresa artesana alimentària, presentada pels interessats.***
- h) La data de la revocació de l'acreditació per ser empresa artesana alimentària, si s'escau.”***

Una primera observació que caldria fer respecte a la sistemàtica emprada pel projecte de decret, fa referència al fet que tot i que el registre s'estructura en quatre seccions, les dades que cal inscriure en el registre es regulen agrupades únicament en dos apartats de l'article 29: un per a les persones artesanes que disposin de carnet de persona artesana per a qualsevol dels oficis (una mateixa persona física pot demanar el carnet d'artesania alimentària per a cadascun dels oficis artesans que exerceixi (article 8.2)), les que hagin obtingut el diploma de mestratge o les que hagin estat guardonades amb un premi (article 29.1); i un segon per a empreses artesanes que han obtingut el distintiu d'Artesania alimentària (article 29.2).

Seria molt més clar i donaria més seguretat jurídica establir per a cadascuna de les quatre seccions la informació que s'ha d'inscriure en cadascuna d'elles. També es podria optar per organitzar el registre en dues úniques seccions, una per a persones amb carnet de persona artesana (en el qual s'hi anotaria les persones que han obtingut el Premi o el diploma de Mestratge) i una altra per a empreses que han obtingut el distintiu d'artesania alimentària. Aquesta estructura facilitaria, a més, l'accés a la informació.

En qualsevol cas, si s'opta per mantenir l'actual estructura de l'article 29, fer notar que aquesta opció comporta algunes mancances. Així, per exemple, l'article 29.1 fa referència a què s'ha d'inscriure si s'ha obtingut el premi, però no hi ha cap referència a si s'ha obtingut el mestratge; o també per exemple, a la secció del Premi d'artesania alimentària, no sembla que tingui sentit que s'inscrigui la data vigent del reconeixement o les modificacions que s'hagin produït.

Pel que fa a les empreses que han obtingut el distintiu d'artesania alimentària, revisats els requisits per a l'obtenció del distintiu d'artesania alimentària i el contingut de la resolució d'atorgament del mateix, es troba a faltar entre les dades a inscriure en el registre, el número de registre, l'activitat d'artesania alimentària que desenvolupa l'empresa dintre del repertori que regula l'article 5 del projecte de decret i si han obtingut el Premi.

Caldria, doncs, modificar l'estructura d'aquest article i, si escau, incloure o excloure de cada secció les dades segons siguin o no pertinents per cada secció.

El projecte de decret preveu a l'article 27 que *"L'accés a aquestes dades es regeix per la normativa vigent en matèria de procediment administratiu comú de les administracions públiques i en matèria de transparència, accés a la informació pública i bon govern."*

De la redacció d'aquest article 27 no queda clar si a les dades que consten en el registre es podrà accedir per la via de la sol·licitud o si es tracta d'informació que es farà pública directament.

Cal tenir en consideració que la publicació de les dades personals del Registre, com qualsevol altre tractament de dades personals (article 4.1) RGPD), requereix comptar amb legitimació suficient (6.1 de l'RGPD), i ajustar-se a la resta de principis establerts a legislació de protecció de dades, particularment, al de minimització de dades (article 5.1.c) RGPD), de conformitat amb el qual només s'han de tractar les dades adequades, pertinents i limitades a allò necessari en relació amb els fins pels quals són tractades.

Recordar que, de conformitat amb els articles 6.3 de l'RGPD i 8 de l'LOPDGDD, ha d'ésser una norma amb rang de llei la que determini la base del tractament per tal de poder considerar que concorre la base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD.

A manca d'habilitació legal a la normativa sectorial amb rang de llei que estableixi el règim de publicació, com seria el cas que ens ocupa atès que la Llei 14/2003 no regula el règim de publicitat d'aquest registre, en el cas de les administracions públiques pot concórrer la base jurídica de l'article 6.1.e) d'acord amb l'article 19.3 LOPDGDD, per al tractament de les dades de contacte de les persones físiques que representin a la persona jurídica quan sigui necessari per a l'exercici de les seves competències, sempre que el tractament es refereixi únicament a les dades necessàries per a la seva localització professional i que la finalitat del tractament sigui únicament mantenir relacions amb la persona jurídica en què aquell presta els seus serveis. Aquesta habilitació es presumeix també pel que fa al tractament de les dades d'empresaris individuals i professionals lliberals, sempre que sigui per referir-se a ells en aquesta condició.

Ara bé, d'acord amb el principi de minimització (article 5.1.c) RGPD), caldria especificar que únicament ha de ser d'accés públic la informació que consti inscrita en el Registre que sigui estrictament necessària per a assolir la finalitat perseguida pel mateix, d'acord amb els articles 28 i s. de la Llei 14/2003, i definida a l'article 25 del projecte de decret en els termes següents: *"conèixer a través de la seva inscripció els diferents reconeixements d'artesanía alimentària: les persones artesanes alimentàries que disposen del carnet, les persones artesanes alimentàries a les quals s'ha atorgat el diploma de Mestratge en artesanía alimentària, les persones guardonades amb el Premi a l'Artesanía alimentària, i les empreses artesanes alimentàries acreditades amb el distintiu d'Artesanía alimentaria."*

Sigui quina sigui l'estructura final del registre, escau analitzar, d'acord amb el principi de minimització, quines de les dades registrades es poden fer públiques relatives a les persones artesanes i a les empreses artesanes.

Així, respecte a les dades inscrites al registre d'empreses que han obtingut el distintiu d'artesanía alimentària, es poden fer públiques les dades del nom (nom i cognoms en el cas de les persones físiques) o raó social; nom comercial (si s'escau); adreça comercial (adreça postal i electrònica) i altres dades de contacte professional (telèfon, pàgina web, xarxes socials), però no així el número d'identificació fiscal (NIF/NIE) que es consideraria una dada excessiva per a la finalitat perseguida. De la mateixa manera, el nom i cognoms, número d'identificació fiscal (NIF/NIE), adreça electrònica i telèfon del representant legal, no sembla que siguin dades necessàries als efectes de conèixer la inscripció en el registre de l'empresa en la que presten serveis, com tampoc ho seria la identificació de la persona artesana alimentària responsable del procés artesanal alimentari de l'empresa artesana. En canvi es podria publicar altres dades

com la secció del registre, l'ofici o activitat d'artesania alimentària que desenvolupa l'empresa, i la informació relativa a si l'empresa ha estat guardonada amb un premi o, en el seu cas d'un accèssit, amb indicació de la categoria del mateix.

Pel que fa a la publicitat de les dades de les persones amb carnet de persona artesana seria suficient la identificació de la persona amb els seu nom i cognoms, l'ofici o oficis d'artesania alimentària que desenvolupa, els diplomes de mestratge que ha obtingut i els premis o accèssits amb els que ha estat guardonat, amb indicació de la categoria.

D'acord amb el que s'ha exposat, es proposa modificar la redacció de l'article 27 en el sentit següent:

“27.1 El Registre d'Artesania Alimentària de Catalunya té caràcter públic.

27.2 Qualsevol persona té dret a l'accés al Registre, prèvia sol·licitud, en els termes que estableix l'article 13 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, i d'acord amb el que preveu la normativa de transparència i accés a la informació pública vigent.

27.3 La publicitat de les dades inscrites al registre abasta:

- a) Pel que fa a les persones que disposen del carnet de persona artesana inscrites en el Registre, el seu nom i cognoms, la secció del registre, el carnet que disposa, l'ofici o oficis d'artesania alimentària que desenvolupa, els diplomes de mestratge que ha obtingut i els premis o accèssits amb els que ha estat guardonat, amb indicació de la categoria.*
- b) Pel que fa a les empreses que han obtingut el distintiu d'artesania alimentària inscrites en el Registre, el nom comercial (nom i cognoms en el cas de les persones físiques) adreça social (adreça postal i electrònica) i altres dades de contacte professional (telèfon, pàgina web, xarxes socials), l'ofici o oficis d'artesania alimentària que desenvolupa i els premis o accèssits amb els que ha estat guardonat, amb indicació de la categoria. “*

Finalment, per una qüestió de sistemàtica, es proposa modificar l'ordre d'aquests articles de tal manera que el contingut de l'article 27 s'ubiqui en el text normatiu a continuació del contingut de l'actual article 29 que regula les dades a inscriure en el registre.

VI

Pel que fa a les eines que donin suport tant a la tramitació dels diferents procediments previstos en el projecte de decret, com al Registre d'Artesania Alimentària de Catalunya, cal recordar la necessitat d'implementar mesures tècniques i organitzatives adients per garantir un nivell de seguretat adequat al risc que comporta el tractament de la informació personal previst, tenint en compte l'estat de la tècnica, els costos d'aplicació i la naturalesa, l'abast, el context i les finalitats del tractament, així com els riscos de probabilitat i gravetat variables per als drets i les llibertats de les persones físiques afectades (articles 24 i 32 RGPD).

Sobre l'adopció d'aquestes mesures, apuntar que l'RGPD estableix un model de seguretat que es fonamenta en la necessitat d'una avaluació de riscos prèvia per part del responsable per determinar quins són els riscos que es preveu objectivament que pugui generar el tractament i, a partir d'aquí, determinar i implementar les mesures de seguretat adients per fer-hi front.

Recordar, sobre l'establiment de mesures organitzatives, que un model integral de seguretat exigeix també l'adopció i la implantació de mesures de formació del personal que ha de tractar les dades personals.

Fer també avinent que, en el cas de les administracions públiques, l'aplicació de les mesures de seguretat estarà marcada pels criteris establerts a l'Esquema Nacional de Seguretat, aprovat pel Reial Decret 3/2010, de 8 de gener, que, actualment, està sent objecte de revisió.

En aquest sentit, l'LOPDGDD disposa que:

“Disposición adicional primera. Medidas de seguridad en el ámbito del sector público.

1. El Esquema Nacional de Seguridad incluirá las medidas que deban implantarse en caso de tratamiento de datos de carácter personal, para evitar su pérdida, alteración o acceso no autorizado, adaptando los criterios de determinación del riesgo en el tratamiento de los datos a lo establecido en el artículo 32 del Reglamento (UE) 2016/679.

2. Los responsables enumerados en el artículo 77.1 de esta ley orgánica deberán aplicar a los tratamientos de datos personales las medidas de seguridad que correspondan de las previstas en el Esquema Nacional de Seguridad, así como impulsar un grado de implementación de medidas equivalentes en las empresas o fundaciones vinculadas a los mismos sujetas al Derecho privado.

En los casos en los que un tercero preste un servicio en régimen de concesión, encomienda de gestión o contrato, las medidas de seguridad se corresponderán con las de la Administración pública de origen y se ajustarán al Esquema Nacional de Seguridad.”

Assenyalar que, entre els responsables del tractament inclosos a l'article 77.1 de l'LOPDGDD, a què expressament fa referència aquesta DA1a, hi trobem les administracions de les comunitats autònomes, així com llurs organismes públics i entitats de dret públic, entre d'altres. Per tant, cal tenir present que, en el present cas, l'aplicació de les mesures de seguretat establertes a l'Esquema Nacional de Seguretat resultarà obligatòria.

Per tot això es fan les següents,

Conclusions

Examinat el Projecte de decret sobre l'artesania alimentaria a Catalunya, es considera adequat a les previsions establertes a la normativa sobre protecció de dades personals, sempre que es tinguin en compte les consideracions fetes en el fonament V d'aquest informe.

Barcelona 4 de Novembre de 2020